

Asia: VN/33337/2021

Hallituksen esitys laiksi huumausainelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

3 § Määritelmät

Hamppulajikkeista löytyy aina pieniä määriä THC:tä. Nyt koko hamppukasvi siemeniä lukuun ottamatta tulkittaisiin huumausaineeksi toisin kun YK:n huumausainesopimus määrittelee. Näkemyksemme mukaan nykyinen lainsäädäntö hampun viljelyn kieltämisestä huumausainetarkoitukseen on riittävä ja kansalaisten sekä yritystoiminnan kannalta selkeä rajaus.

7 a § Hampun viljely

Kantamme on, että maanviljelytoimintaa ei ole aiheellista säännellä huumausainelaissa, vaan huumausainelaissa on aiheellista säännellä vain huumeiden valmistukseen liittyvää kasvatusta. Hampun viljely kuiduksi, siemeniksi tai muuhun hyötykäyttöön kuuluu maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan. Fimean tulisi jatkossakin olla lääkealan viranomainen. Hampun lääkinnällisestä viljelystä tulisi säätää lailla.

Muutos estäisi ei-päihdyttävien cbd-tuotteiden kehittämisen. Myös pelkän kuituhampun ja öljysiemenhampun viljelijät joutuisivat lisävalvonnan ja byrokratian kohteeksi. Fimea tekee Suomessa päätökset cbd-tuotteiden hyväksymisestä markkinoille uuselintarvikkeena. Nyt vaikuttaisi siltä, että Fimealla ei ole kategorisesti halukkuutta lainkaan hyväksyä cbd-tuotteita markkinoille, sillä se vaatisi muutosta juuri nyt muutoksen kohteena olevaan huumausainelakiin. Asiasta olisikin pitänyt säätää tässä yhteydessä. Tällä hetkellä cbd-tuotteita koskeva säätely laahaa perässä ja cbd-tuotteita myydään verkkokaupassa ja maahantuodaan Suomeen kosmetiikkana ulkoisesti käytettäväksi vaikka niitä pääasiassa käytetäänkin lääkinnällisinä itsehoitotuotteina sisäisesti. Lakimuutos vaikuttaisi suomalaisiin hampun viljelijöihin, mutta ei estäisi cbd-tuotteiden maahantuontia.

9 § Luvan myöntäminen

-

15 a § Lupa hampun kasvinjalostukseen

-

15 b § Ruokaviraston lausunto

-

15 c § Selvitys hampun kasvinjalostusta koskevaa lupaa varten

-

19 a § Hampun viljelyä koskeva ilmoitus

-

21 § Seuraamukset luvanvaraisen toiminnan rikkomuksista

-

24 a § Hamppua koskevat poikkeukset yleiskielloista

-

28 § Huumausaineen hävittäminen vaarallisena jätteenä

-

33 b § Hampun viljelyä koskevat velvollisuudet

-

36 § Tarkastusoikeus

-

38 a § Ruokaviraston ilmoitukset Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuslle

-

47 § Huumausainelakirikkomus

-

49 § Muutoksenhaku

-

49 a § Lupia ja ilmoituksia koskevien henkilötietojen tallentaminen

-

Voimaantulo

-

Muuta kommentoitavaa esitysluonnoksesta?

Lainvalmistelusta tulee käsitys, että huumausainerikostorjunta on asetettu määräävään asemaan lainsäädäntötyössä asioissa, joissa luontevammaksi lähtökohdaksi olisi voitu ottaa jokin muu politiikan osa-alue, kuten maatalouspolitiikka. Nyt rakennetaan yhä tiukempia rajoituksia muulle, huumausaineisiin liittymättömälle toiminnalle huumetorjunnan nimissä samanaikaisesti, kun maailmalla on menossa hampun laillistamisprosessi.

Lakiesityksessä jatketaan kansainväliseen kehitykseen nähden väärään suuntaan kulkevia uudistuksia. Muualla maailmalla rikosoikeuteen perustuvaa huume politiikkaa ollaan purkamassa, mutta lakiehdotus ehdottaa uutta, entistä kireämpää sääntelyä, joka kohdistuu pääasiassa laillista

viljelytoimintaa tekeviin tahoihin. Päällimmäisenä tunteena lakiesityksestä jää, että koska viranomaiset ovat yrittäneet tulkita lakia hampun viljelystä tavalla, joka ei ole lain tarkoitus, on lakia päätetty lähteä kiristämään. Lain ehdotuksilla ei tunnu olevan lainkaan yhteyttä siihen, mikä olisi viljelijöiden ja muiden asiaosaisten, lakia rikkomattomien tahojen etu, vaan lainvalmistelu on tehty puhtaasti viranomaisten lähtökohdista. Se ei ole kestävä lähtökohta. Lakiehdotuksessa on täysin sivuutettu se, että byrokratian lisääminen on omiaan vaikeuttamaan ja nostamaan kynnystä liiketoiminnan aloittamiselle ja uusille maatalouden innovaatioille. Päin vastoin se lamaannuttaa toimintaa ja lisää myös viranomaiskuluja.

Lisäksi ehdotetuilla lakimuutoksella tuskin tulee olemaan minkäänlaista vaikutusta hampun viljelyyn huumausainerikostorjunnassa. Toisin kuin hampun kohdalla, Suomessa kannabiksen kasvatusta huumausainerikostorjunnassa tapahtuu lähes yksinomaan sisätiloissa, muutaman kasvin viljelminä omaan käyttöön yksityisasunnoissa tai järjestäytyneen rikollisuuden, tyypillisesti muutaman sadan kasvin operaatioissa syrjäseuduilla esimerkiksi tarkoitusta varten vuokratessa omakotitalossa. Suomen oloissa hampun kasvatusta ulkona huumausainerikostorjunnassa ei edusta merkittävää määrää, eivätkä sitä nykyisin harjoita hampua viljelevät maanviljelijät.

Yleisesti yhdistys haluaa nostaa esille, että esitettyjen uudistusten sijaan Suomen huume politiikan toimivuutta pitäisi arvostella kokonaisuutena ja selvittää nykyistä toimivammat keinot lisätä kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Timo Pasanen, varapuheenjohtaja, Humaania päihdepolitiikka ry

Aleksi Hupli, hallituksen jäsen, Humaania päihdepolitiikka ry

Pasanen Timo
Humaania päihdepolitiikka ry

